ȘTEFAN TITA

FLUTURELE DE IVORIU

31

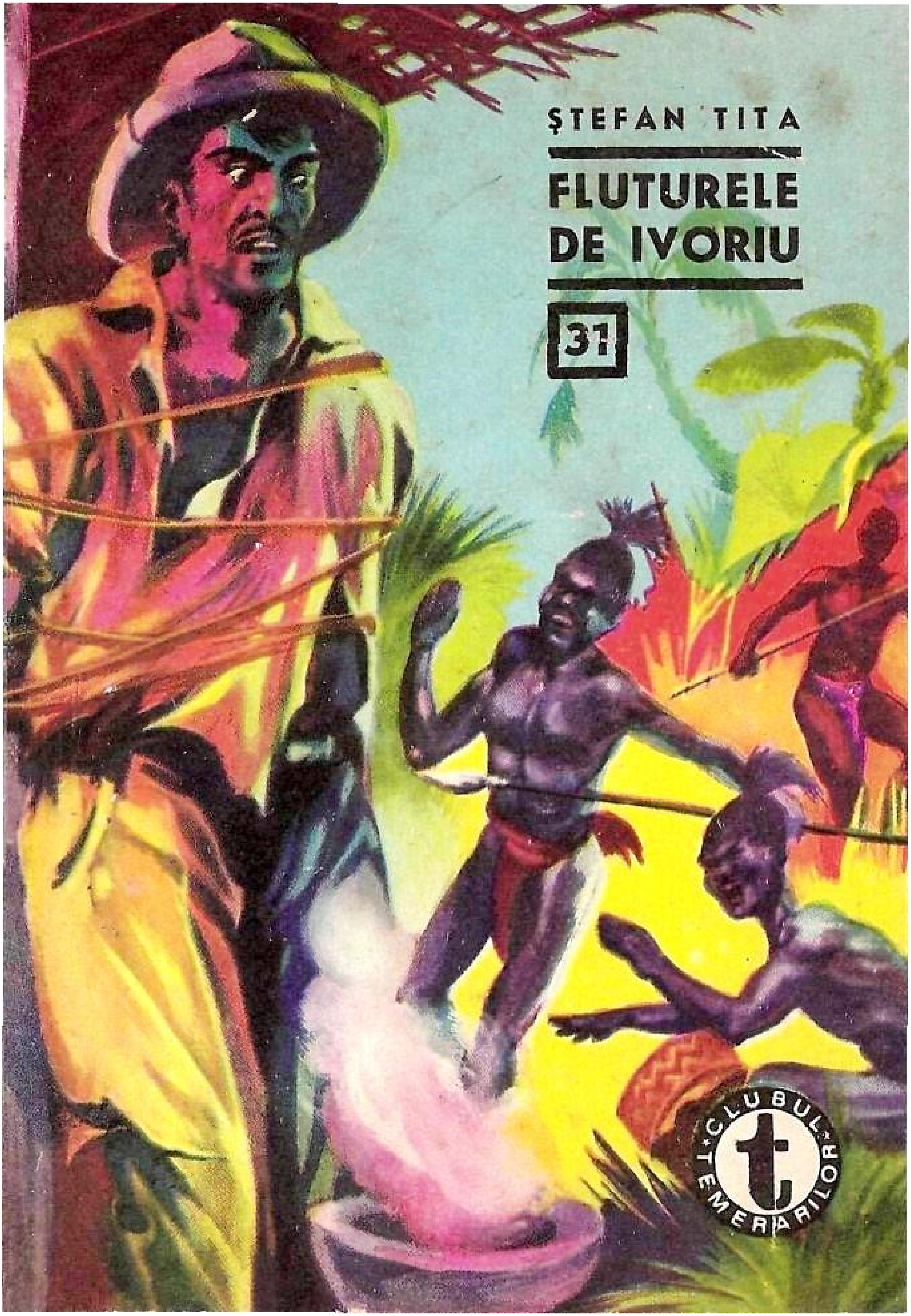

CLUBUL TEMERARILOR

ȘTEFAN TITA

FLUTURELE DE IVORIU

Colecția
CLUBUL TEMERARILOR
NR.31

virtual-project.eu

București - 1967
EDITURA TINERETULUI
Redactor responsabil:
DELIA DAMIRESCU
Tehnoredactor:
GABRIELA ILIOPOLIS
Coperta de
IONESCU DUMITRU

1

Nu știu... Nu știu prea bine cum s-au petrecut toate aceste întâmplări pe care vreau să le încredințez hârtiei.

De aceea îmi și vine atât de greu să încep. De vină e probabil și starea sănătății mele. Frigurile specifice m-au mai lăsat. Crizele de febră intensă, cu delir și halucinații, sunt mai rare. Îmi recapăt clipă cu clipă puterile și în curând voi putea fi din nou un membru folositor grupului de oameni de știință care cercetează întinsele și densele păduri ecuatoriale ale Africii.

Dar până atunci vreau să înșir în caietul meu de însemnări desfășurarea mai mult sau mai puțin metodică a tuturor faptelor. Mă simt încă vlăguit. Sunt ca o flacără mică care ar putea deveni vâlvătaie, însă pentru aceasta mai are nevoie de un suflu puternic de oxigen. Să sperăm că-l voi căpăta.

Dar să-ncep.

Prima mea întâlnire cu fluturele de ivoriu a avut loc în dimineața zilei de 4 mai. Nu, n-am să uit niciodată această dimineață, oricâte întâmplări dramatice s-ar mai sedimenta în memoria mea.

Cu o zi înainte simțisem cele dintâi semne ale ciudatei boli, denumită, nu știu de ce, friguri specifice. O căldură puternică, de cuptor încins, îmi invada tâmplele, privirea mi se împăienjeni, mâinile și picioarele căpătară dintr-o dată o greutate de plumb și o transpirație rece îmi scălda spinarea. Totul n-a durat însă decât cel mult câteva clipe. Apoi mi-am revenit, fără să resimt vreo consecință, vreo prelungire a stării dinainte, încât n-am socotit necesar să mă arăt medicului nostru, irlandezul Mac Intyre. S-ar fi putut să nu fie decât oboseala. Știam că Mac Intyre mă va constrânge să renunț pentru o bucată de vreme la lucrările expediției și mă va sili să înghit de patru ori pe zi pastilele F_2, deocamdată singurul remediu împotriva acestor friguri. Or, pastilele F_2 le purtam în buzunar ca orice membru disciplinat al grupului de cercetători, iar de înghițit, le puteam înghiți și fără prescripția medicală. Luate fără a fi nevoie, pastilele F_2 puteau cel mult să-mi creeze o stare euforică vecină cu beția.

În dimineața zilei de 4 mai, mă aflam pe terasa cabanei, unde împreună cu colegii mei îmi luam cafeaua. Expediția noastră avea un caracter internațional. Oameni de știința veniți din diferite țări trebuiau să acopere cu date riguros controlate petele albe de pe harta continentului african. Urma să investigăm o parte din imensele păduri ecuatoriale din preajma estuarului Gabon.

Expediția era organizată sub auspiciile Societății Mondiale de Științe Geografice și sprijinită direct de autoritățile locale. Din România am fost trimis eu.

Așadar, în dimineața zilei de 4 mai mă aflam pe terasa cabanei. Tocmai mă pregăteam să-l întreb pe Don Manuel Alvario, conducătorul expediției, dacă fixase direcția în care vom porni în ziua aceea, când pe dinaintea ochilor îmi apăru fluturele de ivoriu. Am tresărit emoționat. Vechea, neostoita mea pasiune de colecționar mă făcu dintr-o dată foarte atent. Era un fluture uriaș, de-o frumusețe unică, aproape stranie. Aripile erau mozaicate de-o infinitate de culori, pe care nu le puteai distinge, decât de aproape, deoarece deasupra lor era presărată o pudră fină, de nuanța ivoriului. De unde și impresia că aceste aripi erau din ivoriu. Un ivoriu de cea mai bună calitate, fin colorat. Bătea ușor aerul, oarecum ritmic, și plutea în zboruri lunecate.

Mărimea lui neobișnuită, frumusețea unică și oarecum ciudată m-au tulburat profund. Am simțit în dreptul inimii o zvâcnire puternică, pe care ți-o dă numai emoția în fața unei mari opere de artă. Culorile estompate ale aripilor acoperite de pudra de ivoriu închipuiau zeci de arabescuri. Păreau răsărite dintr-o altă lume, din alt univers.

Asemenea exemplar nu întâlnisem nici în cele mai celebre colecții de lepidoptere din institutele științifice pe care le vizitasem. Fluturele a zburat pe lângă terasă și, pentru o clipă, și-a odihnit aripile chiar pe masa unde-mi sorbisem cafeaua. Îl priveam halucinat, când deodată am simțit din nou căldura de cuptor invadându-mi tâmplele…

Aha, începe o nouă criză de friguri, mi-am spus – și fără să stau mult pe gânduri am înghițit o pastilă F_2.

— Ce-ai luat? m-a întrebat Mac Intyre, care, pare-se, țintea o privire foarte atentă asupra noastră, membrii grupului de cercetători. Nici n-am apucat să-i vorbesc. Fluturele de ivoriu a fâlfâit ușor din aripi și a pornit-o în direcția pădurii. Plasa pentru

captarea fluturilor se afla lângă mine. Am luat-o și am țâșnit ca din pușcă după el.

— Unde te duci, Grigore? am auzit un glas. Era tot a lui Mac Intyre. Dar cine avea timp să-i răspundă? Fluturele înainta ușor, fâlfâind din aripi, în direcția uriașei păduri africane. Iar eu alergam ca magnetizat după el. Țineam să-l prind cu orice preț. Întrebarea: „Unde te duci, Grigore?” s-a mai făcut auzită în câteva rânduri. Nu i-am atribuit nicio importanță, atât de captivat eram de zborul fluturelui.

Abia când fluturele dispăru în mod neașteptat, am încercat să dau un răspuns întrebării lui Mac Intyre și alteia care suna în mine ca o obsesie sonoră: „Unde mă aflu?”

Micul nostru cantonament cu cele câteva cabane cochete și confortabile dispăruse cu totul, iar jur împrejur se ridica un gigantic baraj verde, alcătuit din arbori uriași, încolăciți la diverse înălțimi, de liane groase și puternice, ca de niște adevărate reptile vegetale. Firește, am încercat să regăsesc drumul care mă adusese aici. A fost cu neputință!

Am pornit-o la dreapta, la stânga, înainte, înapoi, însă toate, absolut toate tentativele mele se dovediră zadarnice.

M-am urcat atunci pe unul din uriașii arbori care-mi barau calea la fiecare pas și cu palmele făcute cornet, am strigat din răsputeri:

— Hei, fraților, m-am rătăcit în pădure! Mă aflu la…

Ceasul radio-busolă de pe mână îmi dădea posibilitatea să stabilesc cu oarecare aproximație locul unde mă aflu.

Din păcate, strigătul meu era pur și simplu înăbușit de pereții vegetali și acoperit, strivit mai bine zis, de alt strigăt mult mai puternic, aproape amețitor, strigătul vieții ce pulsa între acești pereți: o infinitate de specii zoologice, păsări, maimuțe, insecte…

Când mi-am dat seama că încercarea de a mă reîntoarce la cantonament era zadarnică, am fost cuprins de o stare de spirit vecină cu panica. Eram, așadar, prizonierul pădurii seculare africane!

Și pe neașteptate am căpătat senzația aproape fizică a unei împresurări ucigătoare, în care zăbrelele verzi ale vegetației luxuriante, întocmai ca și pereții dintr-o povestire de Edgar Poe, se strângeau în jurul meu, învăluindu-mă, sufocându-mă. „Voi pieri aici” îmi spuneam disperat.

Din fericire, mi-am revenit curând din această stare de neagră disperare și am încercat să examinez cu destul sânge rece situația în care mă aflam. Trebuia să regăsesc neapărat drumul spre cantonament. Am pornit deci din nou prin hățișul vegetal, pe unde mi se părea că zăresc vreo potecă. De data aceasta eram înarmat cu calmul cerut de împrejurări. Dar și acum încercările se dovediră inutile. Ba chiar dăunătoare. Mă înfundasem și mai mult în adâncul pădurii…

Mă aflam, în postura unui Robinson Crusoe care trebuia să-și organizeze existența în acest imens labirint al naturii, până ce voi fi salvat de colegii mei.

Colegii… Da, aveam ferma convingere că ei vor utiliza absolut toate mijloacele pentru a mă readuce în mijlocul lor.

Dar până atunci trebuia să rezist, să lupt! Și nu numai împotriva unor elemente opresive naturale pe care le cunoșteam, dar și împotriva necunoscutului, a unor întâmplări și primejdii pe care pentru moment nu le puteam prevedea. Am procedat metodic.

În primul rând mi-am făcut inventarul armelor cu care trebuia să lupt! Hm, cam sărac inventar: un cuțit de vânătoare, cu mai multe lame, ceasul radio-busolă, o mică trusă cu diferite ustensile pentru scris, două curele de care erau prinse un bidon cu un lichid antiseptic, o toporișcă și câteva tuburi cu pastilele F_2.

A, da, și plasa pentru prins fluturi pe care o luasem în ultimul moment. Tocmai terminasem de inventariat modestul meu arsenal și socoteam că trebuie de urgență să-mi caut ori să-mi înjgheb un adăpost, când lângă mine răsări din nou fluturele de ivoriu.

Era acolo, în toată splendoarea lui, cu aripile întinse, parcă așteptându-mă, pândindu-mă cu antenele subțiri, cu ochii lucitori. Dintr-o dată pasiunea mea de cercetător se reaprinse cu putere. În clipa aceea, toate gândurile, preocupările, îngrijorările mele se topiră ca prin farmec, și nu vedeam nimic altceva decât minunata bijuterie șlefuită și colorată de natură.

Am ridicat plasa și… buff! M-am pomenit cu o puternică lovitură în cap, care mă culcă o bună bucată de vreme în nesimțire.

2

Când mi-am revenit, observai cu groază că fusesem transformat în mușuroi. Zorite, sute, mii de furnici alergau în toate direcțiile pe hainele mele, pe gât, pe obraz, gata să-mi pătrundă în ochi, în nas, în urechi. Poate că tocmai acest asalt asupra celor mai sensibile părți ale chipului meu au făcut ca leșinul să nu se prelungească prea mult. Mi-am revenit repede în simțiri. Numaidecât m-am ridicat și am început o lungă și răbdătoare luptă cu gângăniile care se simțeau cum nu se poate mai bine în compania mea.

Mișcarea bruscă pe care am făcut-o ca să mă ridic a determinat, pare-se, retragerea precipitată a cuiva care s-a ascuns în hățișul de frunze. Cine putea fi? Fără îndoială, acela care mă lovise în frunte și mă lăsase în nesimțire.

Lupta cu micile adversare se dovedi deosebit de anevoioasă. Arătau o perseverență uimitoare. Abia le scuturam de pe cămașă, că mă și pomeneam cu ele năvălind pe pantaloni. Îmi curățăm pantalonul, iată-le mișunând victorioase din nou pe cămașă. Fiecare nou aflux era parcă mai dens, mai numeros decât cel alungat, iar micile vietăți dovedeau o diabolică pornire în a recuceri teritoriul pierdut. Simțeam că-mi pierd cumpătul. Aș fi preferat o încleștare cu un animal feroce, decât această nesfârșită, tracasantă hărțuială din care ieși frânt prin istovirea răbdării. Întocmai s-ar fi petrecut lucrurile și cu mine, dacă asupra pădurii, și deci și asupra mea, nu s-ar fi abătut pe neașteptate o ploaie fulgerătoare. Un adevărat potop… Ploaia n-a durat mai mult de două minute, și se opri tot atât de brusc cum se pornise. Prin frunziș radia iarăși soarele. A fost însă îndeajuns ca eu să mă văd eliberat de furnici. Au dispărut subit, gonite de aversă. Atunci am încercat să reconstitui tot ce s-a petrecut. Așadar, îmi apăruse din nou fluturele de ivoriu… Am ridicat plasa, și când să-l prind… Bufff! Am primit o lovitură puternică în frunte și mi-am pierdut cunoștința. Dar cine mă lovise? Din ce parte? Cu ce mă lovise? La aceste întrebări nu găseam deocamdată răspuns. Accentuez, deocamdată, întrucât numaidecât am primit o nouă lovitură. Din fericire în umăr. Fusesem lovit cu o nucă de cocos! Apoi s-a dezlănțuit un adevărat bombardament cu nuci de cocos de diferite mărimi,

care, dacă m-ar fi nimerit, nu mi-ar fi mers prea bine. Mi-am căutat pe loc un adăpost și l-am găsit în apropiere: trunchiuri puternice de arbori seculari mă apărară, ca un paravan, de nucile de cocos. De-acolo am putut să observ cine erau inamicii mei: niște maimuțe caraghioase, care se distrau de minune zvârlind în mine cu aceste proiectile improvizate. Departe de a fi supărat, povestea asta nu numai că mă amuza, dar, judecând mai bine, mă și bucura.

Într-adevăr, problema alimentației era acum pe deplin rezolvată. Prin grija maimuțelor se strânsese în jurul meu un număr apreciabil de nuci de cocos, care-mi dăruiau deopotrivă și băutură și hrană substanțială, bogată în vitamine.

Bombardamentul ținu vreun sfert de oră, însoțit de țipete de bucurie și acrobații îndrăznețe pe crengi. Maimuțele petreceau ca niște copii poznași. Pe urmă, văzând că nu mă mai pot nimeri, se plictisiră și porniră voioase în altă parte.

Am mai rămas la adăpostul trunchiurilor de copaci seculari încă o bucată de vreme. Poate că, totuși, mă pândeau, deși nu se mai auzea nimic din toată gălăgia de mai înainte.

Apoi tiptil, tiptil, am ieșit și am privit jur împrejur. Fără îndoială, se îndepărtaseră. Așa fiind, m-am apucat să-mi adun proviziile. Inamicele mele risipiseră din belșug nuci de cocos! Dar n-apucai bine să le strâng, că auzii un foșnet de frunze și un ușor vâjâit, provocat de trecerea prin aer a unui alt proiectil. Dacă nu m-aș fi ferit la timp, m-ar fi culcat pentru a doua oară la pământ. Atunci mi-am amintit de cel dintâi foșnet, și am înțeles că nu maimuțele fuseseră primele atacante. Ele imitaseră, probabil, gestul cuiva care era ascuns privirilor mele și care azvârlise asupra mea un corp greu. Am căutat proiectilul prin iarbă și am găsit o piatră ascuțită, șlefuită ca o săgeată. Dacă m-ar fi nimerit – nu încape nicio îndoială – m-ar fi ucis. Nu departe de această săgeată de piatră am dat peste o bucată de lemn croită tot în formă de săgeată, dar mult mai grosolan lucrată. Era primul proiectil! Am privit roată, așteptându-mă ca din clipă în clipă să fiu din nou ținta acelei făpturi misterioase, care se ascundea în frunziș. Mi se părea că după fiecare frunză, după fiecare creangă sunt ochi care mă urmăresc. Am căutat să stau în așa fel, încât să pot para orice lovitură. Situația era însă grea. Nu știam din ce parte s-ar fi putut produce. Dar lucrurile se liniștiră. Încet, încet, lumina vie a zilei începu să scadă,

dimpreună cu diferitele sunete ale pădurii. De nicăieri nu se mai auzeau foșnete misterioase și nu s-a mai dezlănțuit vreun nou atac.

Totuși, eram neliniștit. Teama de a putea fi atacat pe neașteptate nu-mi da pace. M-am hotărât atunci să primesc o eventuală ciocnire cu dușmanul meu necunoscut și am pornit în căutarea lui. N-am găsit pe nimeni! Toate căutările mele se arătară zadarnice. Eram extenuat. Am privit ceasul: arăta ora șapte și jumătate seara. Mă aflam de aproape zece ore în pădurea aceasta imensă, cu locuri încă necercetate de nimeni. O cumplită foame îmi sfârteca măruntaiele. Am desfăcut o nucă de cocos și mi-am potolit-o. Pe urmă, m-am gândit iar la un adăpost. După atacul furnicilor am socotit că ar fi mai potrivit un adăpost suspendat. M-am cățărat și din corzile unor liane mi-am alcătuit un hamac. M-am trântit obosit. Dar nu voiam să adorm. Mă temeam. Poate pe undeva prin apropiere acea misterioasă făptură nevăzută avea privirile ațintite asupra mea. Evident, nu era decât o presupunere. Dar voiam să fiu treaz. Totuși, în cele din urmă, zdrobit de oboseală, covârșit de impresii și emoții, mi s-au închis ochii și m-am prăbușit în somn.

3

Zorile în pădurea africană se fac simțite nu numai prin lumină, ci și prin mireasmă și sunet. O dată cu primele raze care pătrund prin frunziș, ierburile, florile încep să emane un parfum amețitor, iar miile de vietăți se trezesc din somnul nopții și pornesc fiecare în altă parte. Dintr-o dată se iscară un foșnet și o mișcare neobosită, care m-au trezit și pe mine. Am dat să mă ridic din culcușul meu de liane și frunze, dar mi-a fost cu neputință.

În primul moment nu mi-am dat bine seama ce se întâmplă. Credeam că, dormind zbuciumat, m-am prins în brațele întortocheate ale lianelor care acum nu-mi mai dădeau drumul. Am vrut să mă smulg, dar fu cu neputință. Lucrurile nu stăteau tocmai așa de simplu cum bănuisem. Într-adevăr, eram înlănțuit de liane, dar nu din pricina zvârcolirilor mele din somn, ci pentru că fusesem pur și simplu legat de ele. Fire de palmier rotang treceau peste trupul, brațele, picioarele mele, și mă fixau de

improvizatul meu hamac. Numaidecât mi-au revenit în minte întâmplările din ajun și începu să mă tortureze gândul că făptura misterioasă care mă urmărise și mă atacase izbutise să mă facă prizonier.

Nu știam dacă se mai afla pe lângă mine sau, după ce mă legase fedeleș, plecase. Oricum, trebuia să mă desfac din strânsoarea care-mi încolăcea trupul.

M-am smucit întâi cu prudență, în toate direcțiile, în sus, în jos, la dreapta, la stânga, doar-doar voi reuși să-mi eliberez măcar o mână. Zadarnică trudă! Fibrele de palmier rotang se dovediră a fi mai rezistente decât odgoanele cele mai groase.

Părându-mi-se că prudența este aceea care mă împiedica să mă eliberez, am repetat mișcările, de data aceasta cu o putere pe care numai deznădejdea ți-o poate insufla. Dar rezultatele au fost aceleași. Am încercat să rup cu dinții lanțurile vegetale.

Când izbutii, în sfârșit, să desfac una din legături, apăru din nou, nu știu de unde, splendida podoabă a acestor păduri seculare: fluturele de ivoriu. Se roti de câteva ori în jurul capului meu, apoi mi se așeză liniștit pe un umăr. Îl priveam ca îmbătat. Pentru a treia oara apărea înaintea privirilor mele și mă făcea să uit orice altă preocupare. Dar pe neașteptate, cuprins parcă de neliniște, își bătu ușurel aripile și dispăru. Păcat! Încercai să continui dezlegarea fibrelor cu dinții, dar în curând îmi dădui seama că nu voi izbuti să mă eliberez.

În situația în care mă aflam nu-mi rămânea decât să aștept și să mă gândesc la alte lucruri. Mi-am amintit de ultimele clipe ale unui căpitan de vapor care se scufunda cu vasul naufragiat și care începuse să recite cu glas tare versuri din Horațiu.

Am crezut c-ar fi bine să-l imit și am încercat să recit și eu din poeziile care mi-au plăcut mai mult. Am început cu Eminescu „Ce te legeni, codrule”… Însă chiar în clipa când am rostit primul vers, codrul, uriașul codru african, în care mă aflam captiv, prinse să se legene ca o barcă pe valuri.

Pârâituri uriașe se auzeau parcă din adâncul bătrânei noastre planete, se învălmășeau cu țipete și șuierături, iar arborii seculari, trosnind puternic, se clătinau și se culcau la pământ.

Era un seism de-o amploare rară, care ar fi transformat în ruine orice oraș.

Deși făcuse destule victime și aici, asupra giganticei păduri nu avusese totuși prea multe urmări, în afară de aceea, cu totul

subiectivă, că mă eliberă pe mine din captivitate. Da, ceea ce nu izbutisem eu să obțin cu prețul unor eforturi apreciabile, izbutise acest teribil seism de gradul 10. Fibrele care mă ținuseră legat se rupseră dintr-o dată și convulsiunile scoarței mă proiectară, din culcușul meu improvizat, la o distanță de câțiva metri. În cădere m-am ales cu lovituri zdravene, cu hainele agățate, sfâșiate, cu pielea zgâriată. Desigur, mă dureau umerii, spatele, obrazul îmi sângera, dar toate aceste suferințe mi se părură cu totul neînsemnate. Important era faptul că mă aflam din nou liber!

După ce spasmele terestre se potoliră, urmă o tăcere prelungă. Parcă inima pădurii încetase să mai bată. Eu însumi nu cutezam să mă urnesc din locul unde fusesem zvârlit. Însă încetul cu încetul au prins să se audă iarăși foșnetele și sunetele obișnuite. Spaima, odată trecută, freamătul vieții se făcea din nou simțit. Fără-ndoială, dezastrul era mare: copaci răsturnați, trunchiuri frânte, liane rupte, maimuțe, păsări, reptile zdrobite, mușuroaie țâșnite din adâncuri, cuiburi sfărâmate... Privind în jur, avui bănuiala că printre aceste zeci și zeci de victime trebuia să se găsească și dușmanul meu: ființa nevăzută care mă pândea și-mi urmărea orice mișcare. Bănuiala se transformă în certitudine când, începând să circul încoace și-ncolo, dădui peste numeroase săgeți de piatră, care zăceau risipite la picioarele unui copac secular. Dacă inamicul meu s-ar fi găsit încă în viață, toate aceste muniții primitive n-ar fi fost lăsate în părăsire.

Așadar, posibilitățile mele de a mă apăra și de a-mi organiza o existență suportabilă, până la venirea prietenilor, crescuseră. În primul rând scăpasem de acea îngrozitoare făptură care mă teroriza c-o prezență invizibilă. În al doilea rând, pe lângă proviziile alimentare pe care le regăsisem intacte lângă fostul meu culcuș, mă aflam acum în posesia acestor săgeți de piatră. Urma numai să-mi confecționez o arbaletă din coarde de liane, spre a le putea folosi în caz de nevoie. Dar înainte de orice, trebuia să-mi fac un adăpost. M-am pus deci pe lucru. Lemnul de care aveam nevoie se afla la dispoziția mea, în diferite forme și dimensiuni: copaci smulși și spintecați de cutremur, scoarțe groase jupuite, crengi rupte, nuiele... Folosindu-mă de cuțitul meu de vânătoare am putut să-mi încropesc relativ repede o colibă suspendată. Nu uitasem asaltul furnicilor, așa că am

socotit și de data aceasta că e mai prudent să-mi situez locuința „la etaj”. Dar treaba mergea anevoie. Mi-a trebuit mai mult de o săptămână până să mă pot instala. Eram puțin buimăcit de toate întâmplările prin care trecusem și aveam nevoie de multă stăpânire de sine, să pot duce lucrul la bun sfârșit. Odată, ploaia scurtă dar torențială îmi răsturnase amplasamentul, făcând să alunece câțiva butuci pe care se sprijinea. Cum ploaia era zilnică, a trebuit să lucrez ținând seama de această primejdie.

Altădată îmi prinsesem piciorul sub trunchiul unui copac. A fost nevoie de o mare sforțare fizică să dau trunchiul deoparte. Firește, cu piciorul lovit, istovit de eforturi, în ziua aceea n-am mai putut lucra.

Dar a doua zi, cu toate junghiurile care-mi săgetau genunchiul, am pornit treaba cu și mai multă dârzenie.

În sfârșit, după opt zile locuința era gata. Copacii de care-o fixasem aveau numeroase scorburi. Îmi propteam piciorul în ele ca pe niște trepte scobite, și ajungeam fără nicio greutate „acasă”. Abundența ierburilor înalte mi-a furnizat o saltea nu numai moale, dar și înmiresmată.

Din fericire, ceasornicul meu radio-busolă nu avusese de suferit câtuși de puțin. Puteam astfel să ascult și diferite programe muzicale. Viața mea robinsoniană începuse să nu fie chiar atât de searbădă. Pentru a avea o hrană mai variată, mă pregăteam să-mi procur niscaiva vânat. Săgeți aveam din belșug, îmi făcusem și o arbaletă, așa că nu-mi rămânea decât să-ncep vânătoarea. Și am început-o.

Dar iată, într-un amurg, după ce terminasem treburile gospodărești, simții pe neașteptate dogoarea unor priviri. De data aceasta nu trebuia să le mai caut. Veneau dintr-o direcție precisă. Prin urmare, mă înșelasem! Făptura nevăzută mă pândea din nou. Fără să stau mult pe gânduri, am pus mâna pe arbaletă și-am tras o săgeată de piatră în direcția unde ardeau privirile. Am auzit un răcnet puternic de fiară înjunghiată, și-n penumbra amurgului am zărit fugind o matahală păroasă.

4

Descoperirea făcută avea, din punct de vedere științific, o importanță deosebită. Făptura pe care o zărisem părea un

amestec între maimuța antropoidă și om. Încă de multă vreme se vorbea de apariția misterioasă a unei ființe care, după urmele lăsate, avea structura omului primitiv. Apariția fusese semnalată în mai multe părți ale globului. Prin munții stâncoși și acoperiți de zăpadă ai Asiei au fost găsite amprentele unor pași care indicau prezența acestei ființe primare. Apoi prin Africa și prin Australia, în nămolul din jurul unor ape se aflaseră urme asemănătoare. La un moment dat, cercurile științifice din lumea întreagă se interesaseră îndeaproape de aceste descoperiri, însă toate expedițiile organizate n-au putut obține rezultate satisfăcătoare, încât problema trecuse pe un plan secundar. Și iată, când și unde mă așteptam mai puțin, ea redevenea actuală!

Pe de altă parte, în situația în care mă aflam – singur, fără posibilități moderne de apărare și investigații – riscam să ajung o victimă a acestei sălbăticiuni cu aspect aproape omenesc și care mă pândea și-mi urmărea fiecare mișcare.

Pe deasupra, numaidecât după îndepărtarea momentană a dușmanului meu, am simțit o căldură de cuptor încins invadându-mi tâmplele, greutăți de nebiruit în tot trupul și o transpirație rece șerpuind de-a lungul spinării. Ca și altă dată privirea mi se împăienjeni, și numai un mare efort de voință a făcut să nu mă prăbușesc. Deci crizele frigurilor specifice nu-mi dădeau pace! Ele, ca și inamicul meu abia identificat, apăreau în mod neașteptat. De data aceasta criza a fost mai lungă, iar starea de epuizare care urma, mai covârșitoare. Dacă în clipa aceea s-ar fi ivit o primejdie oricât de mare, n-aș fi fost capabil nici să mă urnesc.

O dată revenit la condiția fizică normală, hotărâi să iau cu regularitate pastilele F_2. Trebuia, cel puțin dinspre partea aceasta, a sănătății, să fiu cruțat de surprize neplăcute.

De acum încolo reîncepea veghea! Coliba mea suspendată a fost întărită cu baricade, iar pentru a fi mai în siguranță am inventat niște capcane în care s-ar fi prins oricine ar fi încercat să se apropie. În peregrinările mele zilnice nu-mi mai îngăduiam să mă depărtez prea mult de colibă, iar concertele nocturne, transmise de minusculul meu aparat de radio aflat în ceasornic, au fost suspendate. Auzul mi-era în permanență treaz, gata să prindă cel mai ușor foșnet, iar întreaga mea făptură se găsea în stare de alarmă, gata oricând să înfrunte orice atac. Dormeam

pe apucate. Poate doar apariția fluturelui de ivoriu ar fi reușit să mă smulgă din această stare de continuă pândă. Dar, deși în pădure viața își reluase ritmul și trepidația dinainte de seism, fluturele de ivoriu nu-și mai plimba strania lui frumusețe prin fața privirilor mele.

Trecură astfel alte câteva zile și câteva nopți, fără să se producă nimic îngrijorător. Cum se-ntâmplă în astfel de împrejurări, tensiunea începuse să mai scadă, și-ntr-o seară mi-am permis din nou să ascult puțină muzică.

Vânatul începu din nou să mă ispitească. În afară de faptul că-mi procura o hrană variată, era și o ocupație care-mi umplea de minune timpul.

Pornii deci iarăși cu arbaleta în mână, să caut păsări, nu numai cu penaj multicolor, dar și cu o carne cât se poate de gustoasă. În plus, cu ajutorul unei păsări numită de cercetători cucul de Africa, am descoperit faguri de miere. Firește, n-a fost ușor să mă apropii de ei. Albinele stăteau la pândă. Dar clasicele procedee ale prisăcarilor noștri, fumul și niște apărătoare improvizate mi-au dat putința să-mi îmbogățesc meniul cu miere. O parte i se cuvenea cucului de Africa, mare amator de asemenea bunătăți. Încheiasem un fel de învoială: cucul depista fagurii, mi-i semnala, eu îi scoteam și-i dădeam partea de miere.

Într-o dimineață, aflându-mă la vânătoare, zării în depărtare, prin păienjenișul lianelor și frunzelor, oglinda unei ape. Vederea acesteia a aprins dintr-o dată o uriașă vâlvătaie de speranță în sufletul meu. Apă putea să-n-semne navigație, și deci oameni în măsură să mă salveze. Repede am pornit în direcția în care strălucea albastră și pură acea rostogolire de valuri. Îmi tăiam drum prin hățișul ierburilor înalte, al lianelor încolăcite, având grijă să las din loc în loc diferite semne, spre a nu mă rătăci, în cazul când voi fi nevoit să fac cale-întoarsă.

Deodată, auzii o tânguire sfâșietoare. Gândul îmi fugi la dușmanul pe care-l rănisem. Nu, nu putea fi el! Urletul lui, când săgeata de piatră îi pătrunsese carnea, n-avea nimic din această tulburătoare și dureroasă tânguire. Fără îndoială, era un glas omenesc, un semen aflat în primejdie, poate sugrumat chiar de laba păroasă a acelei matahale alungate de mine.

Strigătul jalnic se repetă de câteva ori și-mi biciui dorința de a ajunge mai repede. Voiam să-i vin în ajutor! Lama cuțitului meu

de vânătoare tăie fără răgaz lianele, piedicile vegetale ce se iveau la tot pasul.

În sfârșit, iată-mă la malul apei, care-și purta valurile într-un ritm viu. Cine știe de unde cobora și-ncotro călătorea, străbătând sute de kilometri, spre a se revărsa apoi într-o albie mai încăpătoare. Rostogolirea necurmată a undelor reci, spulberând o pulbere fină, proaspătă și scânteietoare, îmi dădu pentru o clipă ghes să mă dezbrac și să mă arunc în apa înviorătoare.

Însă pe neașteptate auzii din nou, de data aceasta foarte aproape, tânguirea aceea prelungă, care amintea când plânsul dureros al unui copil, când chemarea disperată a unei mame…

Cătam cu privirea, și deodată avui impresia că malul împietrit și verzui începe să se miște. Mi-am dus mâna la frunte, încredințat că se produce o nouă criză de friguri specifice. Dar nu, nu era nicio criză. Înaintea ochilor mei se mișcau mai mulți crocodili! Din când în când căscau botul pătrat, cu colții mari și puternici. Într-o frântură de secundă mi-am adus aminte de o specie de crocodili care emit tânguiri asemănătoare cu ale omului. Va să zică de aici pornise chemarea prelungă și dureroasă. Și eu care crezusem… Trebuia să acționez repede. Reptilele înaintau lent, cu privirea fixă, cu un calm nemăsurat, care arăta că sunt absolut stăpâne pe victima lor. Nu aveam decât o singură cale spre a mă salva: un salt aproape acrobatic în cel mai apropiat cocotier. Acolo nu mă mai puteau ajunge. Dacă saltul îmi reușea, mă puteam considera salvat. Dacă nu…

Cocotierul se afla la numai câțiva pași. Una din reptile se târa chiar pe lângă cocotier și înainta fără grabă spre mine. Îmi făcusem socoteala să aștept până va fi foarte aproape, apoi, cu iuțeală de fulger, să sar peste reptilă, de-a dreptul în copac. Așteptai cu inima zvâcnind, urmărind în același timp mișcările celorlalți inamici solzoși. Au mai rămas trei pași… doi… unul… Gata! Dintr-un salt și cu o dibăcie pe care nu mi-o bănuiam, am sărit în cocotier, constatând totodată cu uimire că un crocodil greoi poate fi la nevoie cât se poate de sprinten. Într-adevăr, crocodilul se repezise după mine, dar nu reușise să mă apuce.

De sus, printre evantaie de frunze, priveam la inamicii mei. Am fost surprins să-i văd stăpâniți de o ciudată agitație. Smulși din nemișcarea lor de piatră, crocodilii se târau încoace și încolo.

Poate neașteptata salvare a victimei lor i-a neliniștit. Poate alte cauze…

Ședeam destul de comod în vârful copacului, dar, firește, nu puteam să mă eternizez acolo. Trebuia să găsesc o posibilitate de a părăsi cocotierul. Îmi frământam mintea s-o dibui, când pe dinaintea privirilor mele începură să bată aripi de ivoriu. Fluturele, minunatul fluture se află din nou în preajma mea. După câteva grațioase evoluții se opri pe o frunză de cocotier, unde-l puteam observa cum nu se poate mai bine. Fără a fi entomolog, îmi dădeam seama de aparținea unei specii necunoscute până azi. Dacă aș fi reușit să-l prind, ar fi fost, fără îndoială, un mare câștig pentru știință. Și poate niciodată nu mi s-ar fi ivit o ocazie mai prielnică. De aceea mi-am scos în grabă batista pe care voiam s-o arunc asupra lui. Trebuia să procedez cu multă băgare de seamă, pe de o parte spre a nu-l speria cu mișcările mele, iar pe de altă parte spre a nu-i zdrobi aripile atât de fine. Aproape că și uitasem de crocodilii care foiau jos, la piciorul cocotierului.

Dar fluturele rămase liniștit, până-mi terminai pregătirile vânătorești, iar în clipa când voiam să intru în acțiune porni direct spre mine, și atât de aproape, încât îi simții pe lângă ureche gingășia zborului. Totul era atât de neașteptat, încât, răsucindu-mă brusc, n-a lipsit mult să mă prăbușesc. Când m-am dezmeticit, fluturele dispăruse. Observai că și lighioanele solzoase fugeau care de care mai grăbite, căutând să dispară în valuri.

Întâi sub forma unui vâjâit ce se apropia tumultuos, apoi printr-un curent de aer ce înainta vertiginos, se porni un suflu ciclonic care începu să sfâșie coroanele arborilor, să frângă tulpinile mai puțin rezistente. Dar până la urmă se poticni în desimea pădurii ecuatoriale.

Am coborât brusc la piciorul cocotierului. Cocotierul era destul de solid. Totuși se clătina fără-ncetare sub răbufnirile violente de vânt. Am fost nevoit să cuprind strâns trunchiul copacului și să mă leg cu cureaua de el. Curenții de aer vâjâiau amețitor și-mi tăiau respirația. Dar după o vreme rafalele se răriră. Apoi dintr-o dată se curmară. Apărat de grosimea tulpinii, am putut trece cu bine și prin această nouă dezlănțuire a stihiilor naturii. Iar când am înțeles că apropierea ciclonului a fost aceea care a neliniștit animalele solzoase și le-a alungat, am binecuvântat-o

din toată inima. Și, fără să vreau, am făcut o legătură între apariția fluturelui de ivoriu și ciclonul dezlănțuit. Întâi a fost potopul care m-a cruțat de asaltul furnicilor, apoi cutremurul care m-a eliberat din lanțurile vegetale, iar acum a trebuit să sufle ciclonul, ca animalele, presimțindu-l, să-și caute adăpost și să mă lase întreg... De altfel, chiar știința admite la insecte și animale prezența unor instincte care le vestesc schimbările în natură.

5

Ajuns în „vila” mea aeriană, unde suflul ciclonic nu reușise să pătrundă, am constatat cu uimire că, deși capcanele și piedicile încropite de mine erau la locul lor, cineva se strecurase înăuntru.

M-am gândit, desigur, la matahala păroasă. Era totuși inexplicabil pentru mine cum de izbutise o făptură atât de masivă să ocolească opreliștile puse în cale. Ceea ce mă tulbura și mai mult era faptul că depozitul de săgeți de piatră fusese pur și simplu golit. Se părea că acesta constituise chiar obiectivul principal al investigațiilor făcute în lipsa mea, deoarece din inventarul colibei nu lipsea nimic altceva.

Relativa liniște care se instaurase în jurul meu s-a pulverizat. Și asta n-a fost totul. Noi întâmplări, ba chiar adevărate evenimente aveau să se producă numaidecât.

Pe când mă străduiam să născocesc alte mijloace de apărare, pe neașteptate am simțit o atingere ușoară, apoi o strânsoare destul de puternică în jurul gâtului, împiedicându-mă să respir în voie. Crezui că-i o nouă manifestare a frigurilor specifice.

— La naiba, am murmurat înciudat. Frigurile astea blestemate își fac tot felul de mendre. Acum vin și cu sufocații.

Am vrut să înghit o pastilă salvatoare, dar un laț zvârlit cu precizie, de la oarecare distanță, îmi fixa brațele în jurul trupului. Atunci am înțeles că și gâtul îmi fusese strâns într-un laț. Încă unul se încolăci îndată în jurul picioarelor. Toate trei erau din fibre vegetale, aceleași care mă mai imobilizaseră cândva în hamac. Acum eram legat zdravăn, și orice încercare de a mă elibera se dovedi zadarnică. Așteptam resemnat să-și facă apariția și autorul acestei isprăvi care, după socoteala mea,

nu putea fi decât tot matahala păroasă. Fără îndoială, avea să-mi plătească mai multe datorii: întâi pentru că-i încălcasem domeniul, până la mine nestrăbătut de nicio altă făptură umană; în al doilea rând pentru că-l rănisem cu propria-i armă, săgeata de piatră.

Și-ntr-adevăr, nu-mi fu dat să aștept prea mult. Dușmanul își făcu apariția. Dar văzându-l, am rămas atât de surprins, încât aproape uitai situația disperată în care mă aflam. În locul uriașului, în jurul meu mișunau niște ființe care-mi ajungeau cel mult până la brâu, desigur o specie de pigmei despre a căror existență probabil n-avea nimeni cunoștință.

Pigmeii aceștia vorbeau un grai cu totul necunoscut, cu foarte puține accente guturale. Înfățișarea și comportarea lor confirma o îndeletnicire de loc pașnică. Erau, pare-se, obișnuiți cu situații războinice. Sumar înveșmântați, purtau sulițe din lemn tare, scuturi și arcuri cu săgeți de piatră. Și satisfacția de a mă fi capturat îi făcea deosebit de voioși și de volubili. Exultau pur și simplu de bucurie.

În sunete de tam-tam, însoțit de cântece și dansuri rituale, am fost pornit spre căpetenia care, pesemne, ordonase capturarea mea.

Spun: am fost pornit, pentru că în situația în care mă găseam, prins în cele trei cercuri de fibre vegetale, nu mă puteam mișca.

Pus pe o targă de crengi și iarbă, obligat de sulițele ascuțite de lemn, priponite în dreptul coastelor, să rămân într-o incomodă poziție verticală, am fost târât pe o distanță de câțiva kilometri. Un grup numeros de pitici neînarmați se înhămaseră să târască targa. Alt grup, la fel de numeros, roia în jurul meu, gata oricând să mă nimicească, dac-aș fi încercat să fac cel mai mic gest de eliberare.

În sfârșit, un al treilea, din care am observat că fac parte și câteva femei nu lipsite de oarecare farmec, îndeplineau ritmic obligațiile rituale de care am pomenit.

Nu știam ce aveau de gând cu mine, dar atitudinea victorioșilor pitici, vârfurile sulițelor pe care la câte o hurducătură le simțeam pătrunzându-mi în carne, nu prevesteau nimic bun.

Surpriza acestei întâlniri odată risipită, de undeva, din adâncurile conștiinței, a țâșnit întrebarea: „Dar uriașul, namila

păroasă, unde e? A existat, ori n-a fost decât o închipuire a stării mele, a coșmarurilor provocate de friguri?”

Și totuși, memoria mea auditivă păstra destul de viu acel fioros răcnet de durere din noaptea când am rănit matahala. Dar am rănit-o oare? N-a fost totul un joc ciudat al imaginației încinsă de boală? Mi-era greu să răspund. De fapt, răspunsul nu avea nicio importanță. În clipele acelea, important era să pot face față încercărilor care mă așteptau.

6

Căpetenia pigmeilor locuia într-o colibă din crengi și frunze, de o formă dreptunghiulară, spre deosebire de celelalte colibe, de formă triunghiulară. Fără a fi coborât de pe targă și fără a fi eliberat din lanțurile de fibră vegetală, m-am pomenit înaintea unui ceaun de piatră, în care fierbea nu știu ce substanță fumigenă. Ceaunul era așezat deasupra unei flăcări, iscată dintr-un foc făcut probabil din vreascuri.

Inamicii mei cunoșteau, așadar, focul!

Constatarea nu era de natură să mă bucure, pentru că mă puteam aștepta să fiu supus la o gamă de cazne, dintre care, fără îndoială, n-ar fi lipsit focul.

O dată cu mine au pătruns în colibă și însoțitorii mei, înarmați, și femeile din grupul dansatorilor rituali. Cu excepția femeilor care și-au înclinat doar capul, toți ceilalți s-au prosternat în fața ceaunului de piatră. Chiar eu am fost silit, prin gesturi și amenințări, să fac la fel. Legat cum mă găseam, îmi venea destul de greu să-i imit. Din ceaunul de piatră era proiectată spre plafon o coloană albă de fum care, înainte de a se risipi afară, în văzduh, printr-un orificiu dreptunghiular, închipuia fel și fel de figuri. Din gestica și starea uneori vecină cu transa a însoțitorilor mei, am înțeles că fumul reprezenta una din divinitățile lor supreme. Și, deodată, inamicii mei de dimensiunile unor copii mi-au apărut într-o altă lumină.

Faptul că și-au ales ca divinitate o substanță a cărei materialitate era vizibilă, dar care se dovedea totuși impalpabilă, m-a pus pe gânduri. Acela care cumula funcția de mare preot și de căpetenie părea a fi o minte foarte subtilă.

Nu încăpea îndoială, se afla în colibă și abia așteptam prilejul să-l văd, să-l observ. Dar ceremonia care urmă mi-a schimbat brusc starea de spirit. La un moment dat se auzi un sunet iscat de lovirea a două pietre, și îndată însoțitorii mei începură un nou dans ritual. Mai târziu am aflat că dansul se numea dansul vânătorilor. Mimând scene de vânătoare cu arcul și sulițele, piticii țopăiau și se învârteau în jurul persoanei mele. În curând mi-am dat seama cu groază că eu reprezentam vânatul. Potrivit unei tradiții, vânatul cel mai de preț trebuia adus jertfă divinității de fum, pentru ca belșugul să se reverse asupra acestei așezări. Și se pare că piticii mă socoteau demn de a fi jertfit… Rotindu-se într-un anumit ritm, mimând goana și atacul asupra vânatului, ei se strângeau tot mai mult în jurul meu. Din nou se auzi sunetul iscat de lovirea a două pietre. Acum sulițele de lemn se-mplântară în mine, în hainele, în pielea, în carnea mea. Am început să mă zbat, să urlu, să-ncerc să mă eliberez. Zadarnic. Înțelegeam că sfârșitul mi-e foarte aproape.

Dar iată, exact ca în anumite scrieri și filme de aventuri, în ceasul al doisprezecelea am fost și de data aceasta salvat! Da, am fost salvat de… fluturele de ivoriu. N-am putut niciodată să-mi explic pe unde pătrunsese în colibă. Fapt este că într-una din pauzele care se intercalau între figurile dansului acela sălbatic, m-am pomenit cu fluturele de ivoriu pe umăr. Un popas de-o clipă, dar suficient să-mi schimbe destinul. Dintr-o dată, întreaga ceremonie luă un alt aspect. Dansul încetă, iar piticii care cu puțin înainte erau gata să mă transforme într-o masă de carne sângerândă, se prosternară pur și simplu în fața mea. Însăși căpetenia, care îndeplinea și funcția de mare preot și care era ascuns privirilor mele de ceaunul de piatră, se apropie și se-nclină în fața mea.

Și atunci constatai cu uimire că marele preot, căpetenia, era… o pitică. Da, o femeie de aceleași minuscule dimensiuni, nu prea tânără, dar nici bătrână, sumar înveșmântată ca și ceilalți, mânuind cu dexteritate două pietre lunguiețe, pe care, în semn de suprem omagiu, le puse la picioarele mele.

De bună seamă, acest trib neștiut de nimeni, ascuns în desimea pădurilor ecuatoriale, trăia în regimul matriarhatului.

7

Din clipa aceea viața mea în mijlocul piticilor luă alt curs. Din victimă, devenii un privilegiat. Încetul cu încetul începui să pricep multe din traiul de fiecare zi al răpitorilor mei. Am înțeles în primul rând că în afara ierarhiei tribale, care o situase pe pitica Hue Kukulu în funcția de căpetenie și mare preot, mai exista și o ierarhie a divinităților. Acestei din urmă ierarhii îi datoram viața. Pentru că fumul era, într-adevăr, o divinitate de primă mărime. Lui se cuvenea să i se aducă diferite jertfe pentru a izbândi în război și la vânătoare, dar fluturele de ivoriu era încă și mai mare ca el! Un soi de căpetenie a zeităților. Iar faptul că se așezase numai și pentru o clipă pe umărul meu dovedise în fața mărunților mei adversari ca sunt alesul și protejatul lui. Cum am spus, din clipa aceea viața mea luă un alt curs. Ajunsei un personaj important, un intermediar între Hue Kukulu și făptura divină a fluturelui de ivoriu.

Mi se puse la dispoziție tot o colibă dreptunghiulară. Am zăcut acolo până mi s-au vindecat rănile, bucurându-mă de îngrijirea vraciului, care era tot femeie. Cu fruntea învelită în frunze de ananas, având legate de centură cozi de leopard, coarne de antilopă, în care erau închise diferite fetișuri: gheare, oase, dinți, vraciul-femeie invoca puterea fluturelui de ivoriu, îmi punea peste răni diferite ierburi și-mi dădea să sorb băuturi cu parfum de iasomie. Ceremonia îngrijirii medicale avea loc în prezența marii preotese Hue Kukulu. În câteva zile mă pusei pe picioare. Veșmintele mele fiind completamente zdrențuite, aveam o înfățișare jalnică. Aceasta nu umbrea cu nimic autoritatea mea, și minusculii locuitori ai acelei neștiute așezări se prosternau cu smerenie de câte ori mă întâlneau. De altfel, tot ca o mărturie a considerației de care mă bucuram, li se interzisese piticilor de a comunica în vreun fel cu mine. Hue Kukulu și ajutoarele ei erau singurele făpturi care aveau această „favoare".

Mă bucuram de deplină libertate, puteam să vânez, să pescuiesc, să mă plimb, dar totdeauna în urma mea, nevăzute, se aflau iscoade, gata oricând să dea alarma, dacă s-ar fi abătut vreo primejdie ori dacă aș fi încercat să dispar.

Îmi plăcea să privesc cursele de... melci. Nu o dată aceste curse iscau certuri între organizatori, copiii piticilor. Intervenția

mea curma păruiala, iar copiii cărora le dădeam melci, spre a-i folosi în cursă, începură să mă îndrăgească.

Alteori asistam la petrecerile din jurul focului de seară. Oamenii care peste zi fuseseră toropiți de căldură, de îndată ce se isca briza înviorătoare a serii se însuflețeau, în fața colibelor se aprindeau trunchiuri uscate. Femeile turnau în anumite vase o infuzie aromatică, bărbații fumau pipe îmbibate cu frunze uscate. Uneori povesteau, alteori cântau și dansau. Erau petreceri atrăgătoare, la care lua parte uneori și marea preoteasă.

Hue Kukulu era o persoană volubilă, cu un aer aparent blajin și lipsit de energie, dar care dovedea totuși multă feminitate, ba chiar cruzime atunci când urma să pedepsească bărbații. Fiind prins un bărbat printre pescărițele care puneau pietre mari, în cerc, drept „capcane” pentru pești, Hue Kukulu a poruncit să fie legat de un palmier și lăsat pradă furnicilor. Pescuitul nu era îngăduit bărbaților. Indignat de cruzimea osândei, i-am cerut lui Hue Kukulu să revină asupra ei. Marea preoteasă m-a privit îndelung. Nu știa ce hotărâre să ia. Pe de o parte nu voia să mă supere. Pe de alta, era în joc autoritatea ei. Totuși, până la urmă a cedat. Osânditul a fost iertat. Era pentru prima oară când se întâmpla una ca asta. Iar intervenția mea a fost socotită de Hue Kukulu ca o manifestare de solidaritate masculină. Poate că această apreciere nu era prea departe de adevăr. Oricum, gestul ei de a-mi da ascultare m-a impresionat profund, dar de atunci sancțiunile se aplicau îndeosebi noaptea, când eram cufundat în somn.

Zilele treceau, și, fără a pierde o clipă speranța că prietenii și colegii mei vor folosi toate posibilitățile spre a mă salva, începui să mă acomodez cu noua mea viața.

Deprinzând o serie de obiceiuri, am putut să-mi dau seama că în trib domnea febra unor pregătiri de război. Se făceau provizii de alimente. Se fierbeau cărnuri de bivoli și antilopa. Preparate cu anumite ierburi și mirodenii aveau un gust bun pe care și-l păstrau îndelungată vreme. Din anumite fructe, îndeosebi din Cola, se preparau băuturi al căror efect trebuia să înlăture oboseala exercițiilor fizice, a marșurilor istovitoare. Totodată muniții de piatră și lemn erau depozitate în gropi adânci, acoperite de frunziș. Se oficiau slujbe în fața ceaunului, în care zeitatea fumigenă era implorată să le dăruiască victoria. Hue

Kukulu stăruise să transmit fluturelui de ivoriu aceeași fierbinte implorare.

Tineretul era instruit ore întregi în mânuirea armelor rudimentare. Iscoade plecau și veneau de câteva ori pe zi și pe noapte. Cu această ocazie am aflat că tribul avea și o herghelie de cai pitici, folosiți exclusiv pentru comunicări rapide. Nu știam încă dacă toate aceste pregătiri aveau un caracter ofensiv ori defensiv.

Am încercat într-una din convorbirile mele cu Hue Kukulu să aflu rostul necurmatei agitații din trib, dar am înțeles că ea însăși nu era hotărâtă în ce sens să le îndrume: apărare ori atac. Fără voia mea eu am fost acela care am imprimat caracterul de viguroasă și rapida ofensivă acestor frământări.

8

Multă vreme după ce am fost capturat de pigmei, n-am mai avut de suferit de pe urma frigurilor specifice. Ceea ce, firește, m-a făcut să nu mai urmez nici tratamentul cu pastilele F_2.

Totuși, într-o dimineață, stând de vorbă cu Hue Kukulu, am simțit aceeași ciudată senzație de căldură, de presiune asupra tâmplelor și de cumplită îngreunară a membrelor.

Probabil că înfățișarea mea s-a schimbat atât de brusc, încât marea preoteasă s-a speriat și a-nceput să țipe că sufletul îmi părăsește trupul. După ritualul lor, având în vedere că personificam un intermediar al supremei forțe divine, fluturele de ivoriu, trebuia să fiu dus fără întârziere în fața ceaunului fumegând, pentru ca sufletul părăsind trupul să se amestece cu palele de fum. Între timp, eu apucasem să-mi strecor între buze o pastilă F_2. Aflat în fața ceaunului și, încet, încet, revenindu-mi în puteri, am observat cu stupoare că sub ceaun nu ardeau vreascuri, așa cum crezusem până atunci. Ardeau gaze! Da, de-a dreptul din pământ ieșea o limbă de foc, o flăcăruie albastră, cine știe cum și când aprinsă. Ceaunul fiind permanent încălzit, substanța fumigenă aflată în recipient emana fără contenire coloana de fum – divinitatea care se înălța spre văzduh prin orificiul din plafon. Descoperirea m-a uimit. Era cu neputință ca marea preoteasă să nu cunoască taina acestor gaze.

Simulând o prelungire a crizei, examinam cu atenție flacăra. Hue Kukulu mă privea încordat, așteptând să-mi dăruiesc sufletul divinității de fum. Ea și ajutoarele ei asistau neclintite la „contopirea” care trebuia să aibă loc.

Iată însă că pastila F_2 își și făcuse efectul. Îmi revenisem. Culoarea, mișcările, întreaga înfățișare redeveniră normale. Ridicându-mă, zâmbii bine dispus marii preotese și ajutoarelor ei. Faptul că, aflându-mă în pragul pieirii, totuși nu pierisem, ba, dimpotrivă, mă aflam din nou în vigoare și zâmbeam, bucuros în sinea mea că descoperisem misterul focului de sub ceaun, mi-a creat un și mai mare prestigiu în lumea piticilor.

Nu mai încăpea nicio îndoială, nu eram numai alesul fluturelui de ivoriu, dar puteam în momentele cele mai critice să fac apel la puterile lui. Și puterile acționau numaidecât, chiar dacă fluturele de ivoriu nu era de față!

După această întâmplare, în timp ce pregătirile de război continuau febril, Hue Kukulu, cu care reușisem să mă-nțeleg binișor din punct de vedere al graiului, m-a întrebat cu multe menajamente dacă vreau să invoc puterea divinității supreme împotriva dușmanilor tribului. Nu știam cine-s acești dușmani, dar după toate ipotezele mele nu puteau fi decât alte grupări tribale de pigmei. De aceea nici n-am stăruit să le aflu identitatea. Ce mă interesa în primul rând era să aflu cine descoperise gazele și cine aprinsese flacăra de sub ceaun. Invocând, chipurile, un comandament suprem, i-am cerut să-mi dezvăluie taina. Numai cunoscând-o puteam să le fiu de vreun ajutor…

9

Cu ani în urmă, când Hue Kukulu era încă un copil, iar în fruntea tribului se afla mama ei, Afo Kiroke, în preajma așezării lor se ivise un grup de oameni, patru la număr: Giorgio, Nicos, Dorio, Johan. Cum au ajuns până acolo, n-ar putea să explice. După înfățișare erau aidoma cu mine, adică aparțineau rasei albe, cu aceeași statură foarte înaltă – cum spunea Hue Kukulu, arătându-mă. Aveau plete lungi până spre umeri, bărbi încâlcite și mustăți mari, stufoase. Purtarea lor părea foarte ciudată. La început s-a crezut că sunt urmăriți, hăituiți. Privirile le fugeau în

toate părțile. Pe urmă s-a dovedit că, dimpotrivă, ei sunt în căutarea unui lucru. Ce anume, nu și-a putut da seama nimeni din tribul pigmeilor.

Afo Kiroke le-a îngăduit să-și fixeze cortul nu departe de coliba dreptunghiulară în care-și avea reședința. Putea astfel să urmărească îndeaproape viața celor patru oaspeți. Erau zile când dispăreau toți patru. Se întorceau cu vânat și pescuit și mai ales cu bulgări de nisip adus de pe malurile apelor din apropiere. După ce aduceau nisipul, își petreceau alte zile spălându-l și uscându-l la soare. Într-una din aceste zile, când se ocupau cu spălatul nisipului, s-a iscat între ei o mare ceartă, urmată de încăierare. La scurtă vreme după această ceartă, unul dintre ei, Nicos, a dispărut din grup. Ce s-a ales de el nu s-a știut, până când într-o zi un locuitor al tribului s-a întors înspăimântat din pădure. Îl găsise atârnat de un cocotier, cu limba afară. Bineînțeles, sufletul părăsise trupul, și se-nălțase în straturile de fum ale văzduhului...

Existența celor trei rămași în viață continua să se desfășoare ca mai-nainte. Locuind în vecinătatea tribului, între locuitori și oaspeți s-au înfiripat relații de oarecare prietenie.

Din această prietenie s-a iscat într-o zi o revoltă. Un număr de bărbați, dintre cei care se apropiaseră mai mult de aventurieri, s-au ridicat împotriva dominației femeilor. Vinovații au fost aspru pedepsiți, iar instigatorul, Giorgio, trădat chiar de prietenii lui, a fost sacrificat. În sunetele unor tobe mici, din piele de antilopă, folosite numai la ceremonii religioase, vinovatul a fost străpuns de sulițe și săgeți, iar apoi lăsat în pădure, pradă animalelor. Cei doi rămași în viață, Dorio și Johan, pentru că-l trădaseră pe Giorgio, erau bine primiți de Afo Kiroke și poftiți la unele din ceremoniile care aveau loc în coliba dreptunghiulară. Într-o zi, cel mai tânăr dintre oaspeți, Johan, aruncând pe pământ un tăciune cu care-și aprinsese pipa, a observat cu uimire cum pământul ia foc. Dintr-o crăpătură s-a ivit o flacără. Descoperirea l-a impresionat într-atât, încât a întrerupt ceremonia. Această intervenție a fost pedepsită cu alungarea. Putea fi chiar sacrificat, dar Afo Kiroke se dovedise generoasă: l-a alungat, interzicându-i să se mai apropie de așezarea lor.

În cortul de lângă coliba dreptunghiulară unde se strecura șuvița de gaze, rămăsese un singur oaspete, Dorio. El scria

mereu, desena și pleca aproape zilnic în pădure, unde, după spusele unora dintre pitici, căuta pe cineva.

Dorio a convins-o pe Afo Kiroke să nu mai folosească focul din vreascuri pentru încălzirea ceaunului în care se află substanța fumigenă, esența divinității de fum. El i-a arătat că prezența focului țâșnit din pământ este un semn al acestei divinități, numită de el „petro”. Mama ei s-a opus ca divinitatea să fie astfel numită. La întrebarea mea: ce s-a ales de Dorio, Hue Kukulu mi-a răspuns mâhnită că și trupul lui a fost probabil părăsit de suflet. Pornind într-una din peregrinările sale prin pădure, Dorio nu s-a mai întors. Toate invocațiile, toate ceremoniile religioase pentru rechemarea lui rămăseseră fără rezultat. Dorio dispăruse pentru totdeauna din trib. Unde? Cum? Nu se știa...

Hue Kukulu preluase între timp titlul și puterea de căpetenie politică și religioasă a tribului, mama ei fiind prea bătrână spre a putea conduce, mai ales că, o dată cu dispariția celui de al patrulea oaspete, începuseră o serie de atacuri neașteptate, cărora tribul trebuia să le facă față. Atacurile aveau loc numai în timpul nopților foarte întunecoase și erau susținute de către niște făpturi – puține la număr – extrem de puternice, care urmăreau un singur lucru: alungarea tribului de pe aceste locuri ocupate din timpuri străvechi.

Poate că această dorință a necunoscuților inamici ar fi fost satisfăcută, spre a se cruța pierderi în oameni și sălbatice pustiiri. Dar tribul nu putea părăsi un loc în care divinitatea fumegândă își făcea continuu apariția, prin ivirea acestei flăcări din pământ. Focul ardea fără contenire. Datorită lui se ridica fumul din ceaun. Nu trebuiau să mai frece pietre și lemne de esență tare, spre a-l isca. Era un foc pe care nu-l întreținea nimeni. Or, pare-se, tocmai din cauza acestui foc al divinității se produceau atacurile. Pentru a fi curmate pentru totdeauna, se făceau în momentul de față febrile pregătiri de război.

10

Dramatica narațiune a lui Hue Kukulu mă puse în fața unor date pe care nu le puteam bănui. Așadar, în aceste locuri mai pătrunseseră și alți albi, căutători de aur. Ultimul din cei patru

căutători, așa-numitul Dorio dispăruse în mod misterios. Fusese devorat de reptile? A fost răpit? Cine putea ști?

Pe de altă parte atacurile împotriva tribului dovedeau că se urmărea stăpânirea unei zone în care prezența gazelor presupunea, fără îndoială, bogate zăcăminte.

Hue Kukulu aștepta cu nerăbdare răspunsul meu. Eu, ca mandatar al fluturelui de ivoriu, trebuia să hotărăsc dacă pregătirile de război urmau să facă față în mod decisiv unui nou atac de noapte ori să-l prevină, pătrunzându-se în tabăra inamicilor, cu scopul de a-i face inofensivi. Deși fuseseră consultate tot felul de divinități prin folosirea astragalelor alcătuite din oase, carapace de broaște țestoase, coarne, copite, care trebuiau să arate anumite căi de urmat, cuvântul hotărâtor era așteptat din partea fluturelui de ivoriu.

Desigur, problema nu era câtuși de puțin simplă. În plină pădure ecuatorială se desfășura un conflict care, nici vorbă, implica nu numai patimi, ci și interese foarte curente.

Și tocmai eu eram chemat să dezvălui calea care putea duce la rezolvarea conflictului. Până la un punct, situația mi se părea amuzantă. Dar numai până la un punct. Pentru că, oricât de simplu și de copilăros mi se părea acest război în raport cu mijloacele moderne de distrugere în masă, el nu era lipsit de riscuri. Și dacă dorința de aventură, care sălășluiește în sufletul fiecăruia, se trezise și mă-ndemna să dau un răspuns afirmativ, era totuși cu neputință să nu mă gândesc la oamenii aceia minusculi și, în fond, buni și omenoși, în mijlocul cărora trăiam și pe care nu-i puteam împinge pe o pantă care ar fi putut însemna distrugerea lor.

Dezlegarea acestei dileme a fost dată de însuși fluturele de ivoriu. Pare ciudat, dar chiar așa se petrecură lucrurile.

Într-o dimineață însorită, plimbându-mă printre războinici, întocmai ca un comandant de oști care-și inspectează trupa, am observat într-o încrengătură zbătându-se finele aripi ale fluturelui de ivoriu. Era mai mult decât o simplă zbatere. Era o adevărată luptă pe care acesta o dădea. Ce se-ntâmplase? În zborurile lui lunecate se prinsese în pânza unui uriaș păianjen. S-ar fi putut foarte bine să trec pe acolo fără să-l zăresc, și minunata făptură cu aripile măiestrit desenate și colorate să constituie o simplă hrană pentru păianjenul care înainta vertiginos. Dar o forță, aș spune magnetică, îmi atrase privirea.

Desigur, nu era timp de pierdut. În sinea mea blagosloveam păianjenul care imobilizase fluturele, dându-mi astfel posibilitatea să-l prind. Pentru că nicio clipă nu m-am gândit să-l eliberez. Cu satisfacția colecționarului de rare exemplare, îl și vedeam fixat într-o vitrină. Cum însă în plimbările mele printre războinici eram aproape totdeauna însoțit de Hue Kukulu și cum era cu mult mai ageră în mișcări decât mine, încă înainte ca eu să întind mâna cu grijă și gingășie, ea s-a și repezit să distrugă păianjenul, să sfâșie plasa și să elibereze fluturele.

Actul acesta care, după socoteala ei și a întregului trib, însemna triumful divinității supreme asupra forțelor negre, întruchipate de păianjen, a fost semnalul începerii ostilităților. Fiindcă nu mai încăpea nicio îndoială, fluturele de ivoriu s-a lăsat dinadins prins în păienjeniș, ca forțele răului să fie distruse de pigmei…

Această interpretare creă o adevărată euforie războinică în tot tribul. Oricât m-am străduit să atenuez explozia belicoasă a pigmeilor, mi-a fost cu neputință. Au urmat nenumărate ceremonii rituale, un consiliu suprem al femeilor în frunte cu Hue Kukulu și în prima noapte fără lună fu hotărât atacul pigmeilor. Eram de două ori înciudat pe Hue Kukulu: În primul rând că, vrând-nevrând, trebuia să particip împreună cu ea la dezlănțuirea asaltului împotriva unor inamici pe care nu-i cunoșteam, nu le știam în niciun fel posibilitățile. Iar în al doilea rând că mă lipsise de fluturele de ivoriu.

Nu-mi puteam permite însă luxul de a face pe supăratul. Fără voia mea intrasem într-o horă a primejdiilor și poate a morții, și eram obligat să joc. Și, firește, am jucat!

11

Nu se vedea nici la doi pași. În nopțile fără lună pădurea africană ecuatorială, deasă, pare un nesfârșit tunel. Lianele care se agață și se răsucesc între trunchiuri, plante arborescente răsărite nu știi de unde fac trecerea prin umbra nopții încă și mai anevoioasă. Și totuși, în această smoală imaterială înainta un imens convoi: convoiul pigmeilor porniți la atac.

Rânduirea pe grupe a celor care aveau să dea lupta dovedea oarecare experiență și un ascuțit spirit de prevedere.

În frunte mergea un grup de cercetași. Ei deschideau drumul, înlăturând toate piedicile ivite. După ei urmau câteva șiruri dese de arcași însoțiți de purtătorii de săgeți de piatră. Imediat după ultimul șir venea marele stat major, dacă vreți, din care făceau parte Hue Kukulu, două ajutoare și, bineînțeles, eu. De fapt, acest comandament avea mai mult o funcție religioasă, decât de dirijare tactică ori strategică a luptei. El trebuia să păstreze legătura cu forțele divine și să invoce ajutorul lor în momentul atacului.

După noi veneau șirurile de sulițași. Coloana era încheiată de caii pitici, încărcați cu rezerve de muniții și alimente.

Spre deosebire de imaginea pe care mi-au creat-o diversele lecturi și filme cu caracter exotic, convoiul înainta într-o tăcere absolută. Spre a nu se face auzit tropotul cailor pitici, copitele fuseseră bandajate cu verdeață. Nu sunau tam-tam-uri, nu izbucneau strigăte războinice, auzul nu prindea nici măcar o șoaptă. Tăcere… Tăcere…

Înaintarea lentă și vătuită a acestui mușuroi uman avea o măreție tainică. Fără să-ți dai seama, te absorbea această forță care inhiba orice altă pornire și te cufunda în tăcerea încordată a nopții. Purtată de patru pigmei pe un fel de targa, Hue Kukulu păstra o atitudine hieratică. M-a uimit puterea de a rămâne ore întregi nemișcată, ținând brațele deasupra capului și privirea ațintită înainte, într-o rigiditate care amintea moartea. Coborârea brațelor însemna oprirea convoiului, și ridicarea lor din nou deasupra capului era semnalul începerii luptei.

După patru ore de mers, brațele, în sfârșit, au coborât, și convoiul a făcut un popas de aproape o oră. Popasul s-a desfășurat în aceeași tăcere absolută. Totuși dovedea că atacul se apropie și pregătirea lui impunea această odihnă, pentru ca războinicii să nu se avânte în luptă istoviți de lungul și tăcutul marș. Piticii sorbeau din băutura întăritoare, pregătită din fructele Cola, și așteptau doar semnalul atacului. M-am uitat la ceas. Cadranul fosforescent îmi arăta că trecuseră cincizeci și cinci de minute de când convoiul fusese oprit. Era ora 3 fără 14 minute, în curând, soarele își va strecura razele printre ochiurile de verdeață, iar foșnetul pădurii va marca o nouă înălțare a vieții din neclintirea somnului.

Deși de nicăieri nu se zărea vreun semn, nu se auzea niciun zgomot, tabăra inamicilor trebuie să fi fost foarte aproape. Cine

erau? Cum arătau? Iată întrebări care vor căpăta în foarte scurtă vreme răspuns. Și-ntr-adevăr, curând Hue Kukulu și-a ridicat brațele deasupra capului și atacul a pornit furibund. Nu mă-nșelasem. Tabăra se afla nici la 200 de metri de locul popasului nostru. Hue Kukulu împreună cu mine și cu ajutoarele am rămas pe loc.

Cu toată via mea dorință de a pătrunde în tabăra inamicilor, n-am putut să mă împotrivesc ritualului. Trebuia să așteptăm primele ștafete, să ne dea vești cu privire la desfășurarea luptei. Ștafetele n-au întârziat să apară. Numai că veștile erau cu totul altele decât cele prevăzute. Atacul se dezlănțuise în gol, pentru că tabăra era pustie. Unde dispăruseră inamicii noștri? După știrile date de iscoadele noastre cu mult înainte de atac, acești inamici necunoscuți mie făceau la rândul lor pregătiri de război. Unde erau acum? Cine putea ști? Ceea ce i-a uimit și oarecum înspăimântat pe atacanții noștri a fost prezența în tabără a unui animal uriaș, încă neîntâlnit, care ședea încremenit. Ce putea fi?

În situația aceasta, firește, Hue Kukulu, ajutoarele ei și cu mine n-am mai stat să pierdem vremea. Am pornit numaidecât spre tabăra pustie. Dar abia aici au început surprizele. Pentru că animalul care i-a uimit și speriat pe pigmei era nici mai mult, nici mai puțin, decât… un elicopter de ultimul tip, care mie nu-mi era defel necunoscut. Era elicopterul cantonamentului grupului nostru de cercetări științifice, de care mă desprinsesem ca să prind fluturele de ivoriu. Cum de ajunsese elicopterul în această tabără pustie? Cine-l manevrase și în ce scop?

Rând pe rând aceste întrebări au căpătat răspuns. Cercetând în amănunțime tabăra inamică am constatat că nu era cu desăvârșire pustie. Într-un fel de cușcă am dat peste medicul cantonamentului, irlandezul Mac Intyre, legat fedeleș și cu un căluș de iarbă în gură. Operația de eliberare n-a durat mai mult decât o clipă. Mai mult a durat până ce Mac Intyre și-a revenit. Datorită călușului care aproape că-l sufoca, se-nvinețise cu totul. I-am făcut respirație artificială, iar când și-a recăpătat puterile, în loc să-mi mulțumească, primele lui cuvinte au fost de reproș:

— Poftim, din pricina dumitale n-a lipsit mult să-mi las oasele pe-aici!

— Din pricina mea? am întrebat mirat.

— Mai e vorbă? Dacă nu dispăreai în mod misterios, n-am fi fost obligați să te căutăm, și dacă nu te căutam nu ajungeam în mâna banditului care domnește peste această ceată de matahale.

— Matahale?

— Da. Matahale! Ce, nu știi? Ehe, pădurea africană e plină de mistere.

Așadar uriașii existau! Nu era o născocire a imaginației mele de bolnav de friguri! Avea dreptate irlandezul nostru, pădurea africană ecuatorială era plină de taine. Dar înainte de a descoperi alte mistere, trebuia să aflu cum ajunsese Mac Intyre aici.

— Păi, cum s-ajung! Foarte simplu, mi-a răspuns irlandezul. Dispariția dumitale ne-a pus în stare de alarmă. Don Manuel Alvario, conducătorul expediției științifice a convocat întregul grup și am organizat un plan de acțiune. Don Alvario nutrea nobila dorință ca expediția să-și încheie lucrările fără victime. De aceea ne-a rugat stăruitor pe toți să contribuim la găsirea dumitale, fără a mai face apel la alte forțe. De bună seamă, programul de lucrări științifice nu trebuia abandonat, însă în același timp cu desfășurarea lui avea să se deplaseze zilnic câte o echipă pentru cercetarea locurilor unde socoteam ca puteai fi găsit. În primele zile, aceste deplasări organizate cu toată minuțiozitatea, ca nu cumva căutându-te pe dumneata să se rătăcească și alții, se făceau pe-o rază relativ redusă. Cum însă rezultatele erau nule, au fost necesare și alte măsuri. Așa am hotărât să folosim elicopterul. La fiecare expediție aeriană participau trei persoane: pilotul, un membru al grupului de cercetători și în mod invariabil Don Manuel Alvario. Șase ieșiri aeriene s-au soldat, de asemeni, fără niciun rezultat. Din a șaptea am făcut și eu parte. La un moment dat aparatele noastre speciale au indicat prezența unei așezări omenești. Cu multă trudă am reușit să găsim un colțișor să aterizăm. Însă abia am coborât din elicopter, că au și pus mâna pe noi niște adevărați uriași. Ceea ce ne-a uimit a fost faptul că uriașii ascultau orbește, ba aș spune că se temeau chiar, de un om de statură mijlocie, bărbos, lățos, cu o privire neagră și rea, și care vorbea o limbă europeană, dialectală, destul de greu de înțeles. Totuși, aduși în tabără de namilele care ne purtau în brațe ca pe niște copii, reușirăm să ne înțelegem cu el. Aflând scopul care

ne mânase acolo, bărbosul făgădui să ne ajute. Dar nu oricum. Știa că un alb se rătăcise în pădure. Una din matahale fusese pusă să-l urmărească. Dar albul, știindu-se în primejdie, rănise matahala c-o săgeată de piatră. După aceea dispăruse. Toate investigațiile arătau că fusese răpit de cei mai aprigi dușmani ai uriașilor: pigmeii. Bărbosul cunoștea așezarea pigmeilor. Locuise cândva acolo, dar fusese alungat, după ce descoperise un important zăcământ mineral. Un prieten care, după alungarea lui, rămăsese mai departe printre pigmei, afirma că straturile subterane conțineau, fără îndoială, și petrol. Acest prieten pierise, sfâșiat de reptile. Cu puțin înainte însă îi încredințase un plan amănunțit al întregii așezări de pigmei și al zonei cu bogățiile subterane. Bărbosul, întâlnind ceata uriașilor care, departe de a fi fioroși, erau de-a dreptul naivi și copilăroși, a reușit să și-i apropie și să se facă ascultat, datorită unei băuturi alcoolice. Era un fel de rachiu de banane, amestecat cu alte fructe și cu rădăcini aromatice, precum și cu unele specii de insecte care grăbesc fermentația alcoolică. Băutura le infuza o stare euforică, făcându-i totodată răbdători și docili. Bărbosul știa să tragă foloase de pe urma acestei stări în care-i aducea pe uriași. Astfel devenise un soi de suveran absolut al lor. Spre deosebire de pigmei, ceata uriașilor, redusă numericește, fusese instabilă, rătăcind prin imensitatea pădurii africane. Bărbosul izbutise să-i fixeze în acest luminiș, unde cu vremea s-a ridicat o adevărată tabără. Apoi, cu ajutorul acestor neașteptați aliați, a încercat să gonească pigmeii de pe locurile lor. Dar pigmeii rezistaseră. Acum pregăteau un nou atac. Atacul ar fi putut elibera și pe albul căutat de noi. Ajutorul oferit de bărbos era însă condiționat de angajamentul nostru ca, odată pigmeii răpuși și albul eliberat, să-i dăm putința să valorifice în folos propriu zăcămintele minerale, adică să nu facem cunoscută nimănui existența lor. Ei bine, această odioasă târguială m-a scos din sărite și nu m-am sfiit să-i arunc bărbosului în față cele mai năstrușnice epitete. Ceea ce a dus numaidecât la întemnițarea mea în cușca în care m-ai găsit. Bineînțeles că…

— Și unde sunt acuma? l-am întrerupt nerăbdător pe irlandez.

— Cine?

— Bărbosul, uriașii?

— Hm, nu ghicești?

Ba da, ghicisem. Voiam totuși, să am certitudinea că nu mă-nșel.

— Au pornit se pare destul de pregătiți să reușească. Vor să atace prin surprindere așezarea pigmeilor. De data aceasta vor să-i ucidă, nu să-i alunge.

— Cum? Don Alvario a acceptat să-i însoțească?

— Sunt încredințați, el și pilotul, că-l vor împiedica pe bărbos să-și îndeplinească planul. Și în același timp sperau să te elibereze pe dumneata.

Nu era timp de pierdut. Pigmeii rămași acasă, bătrânii, copiii, vor fi măcelăriți. L-am lăsat pe irlandez deoparte și-n puține vorbe i-am povestit lui Hue Kukulu cum stau lucrurile. Trebuie să plecăm numaidecât. Să ne-ntoarcem.

Hue Kukulu m-a ascultat fără să rostească un cuvânt. Mă privea cum nu mă privise încă niciodată. Nici măcar atunci când pentru prima oară și-a fixat prelung privirile asupra mea; atunci când îi cerusem să-l ierte pe osânditul care greșise. Acum ochii îi luceau, privirea parcă-i ardea. Era vădit emoționată. Câteva clipe mai târziu a ridicat brațele. Oastea pigmeilor trebuia să bată drumul înapoi. Repede. Cât mai repede.

12

Noaptea se topise cu desăvârșire și un soare victorios se pârguia deasupra noastră.

Am ajuns înapoi cu puțin înainte ca bărbosul și ceata lui de uriași să-și facă apariția. Ei au venit pe alte căi. Așa se explică de ce drumurile noastre nu s-au încrucișat. De altfel, pădurea africană este un adevărat labirint vegetal pe care numai pigmeii reușeau să-l străbată fără a se rătăci. Bărbosul și prietenul lui au învățat în timpul șederii lor în trib acest meșteșug al orientării. Mac Intyre ne-a însoțit. N-ar fi vrut s-o facă, dar cu puțin înainte de-a porni înapoi spre așezarea pigmeilor, am fost cuprins de o nouă și violentă criză de friguri. Durata și intensitatea ei au speriat iarăși pe Hue Kukulu și pe ajutoarele ei care invocau puterea izbăvitoare a fluturelui de ivoriu. Dar criza le-a speriat nu numai pe ele, ci chiar și pe grijuliul nostru irlandez. Din fericire, minuscula trusă medicală pe care o purta ca pe un talisman a fost salvatoare.

— Hm, stai prost, a mormăit Mac Intyre, după ce mi-am revenit. Boala a fost neglijată și acum ne putem aștepta la crize mai grele. Nu te pot lăsa singur.

Și a pornit la drum cu noi. Tot timpul mă supraveghea și-mi dădea sfaturi.

— Când vom reveni în oraș, va fi absolut necesară o internare în spital, conchise el. Eu însă n-aveam vreme de ascultat. Mă gândeam cum am putea evita o ciocnire sângeroasă. Fără îndoială, Don Alvario era hotărât să mă elibereze pe mine, dar nu cu prețul sacrificării pigmeilor. El îl momise pe bărbos, îl însoțise chiar în expediția lui războinică, fiind convins ca-l va face la un moment dat inofensiv. Cum? N-am aflat-o nici până azi. Oricum, jocul era primejdios și trebuia făcut totul ca această luptă să nu înceapă.

Mac Intyre s-a arătat și el foarte hotărât să contribuie la evitarea unei asemenea nenorociri. Ba, se lăuda că de data aceasta va folosi cele mai subtile arme diplomatice întru atingerea scopului propus. Partea ciudată era că înainte de a-l convinge pe bărbos, trebuia convinsă Hue Kukulu. Căpetenia pigmeilor era intransigentă. Ea nu înțelegea cum de puteam să-i cer asemenea lucru, când însăși divinitatea supremă, fluturele de ivoriu, le poruncise pornirea atacului. Zadarnic încercam să-i spun că nimeni, nici chiar divinitatea supremă nu ar putea cere așa ceva. Zadarnic încercam să-i explic utilitatea unei înțelegeri, chiar cu prețul așezării tribului în alte locuri. Pigmeii aveau, desigur, o stabilitate a lor, nu erau un trib rătăcitor. Aceasta însă nu înseamnă că de-a lungul timpurilor nu-și mutaseră așezarea în diferite puncte ale imensului teritoriu african.

Hue Kukulu recunoștea că, într-adevăr, așa s-au petrecut lucrurile. Dar de data aceasta nu mai era cazul să se petreacă la fel. Era chiar înciudată că nesocoteam indicațiile supreme, și-l socotea pe Mac Intyre vinovat că-mi schimbase atitudinea. Până una, alta, irlandezul fusese din nou izolat, nu chiar într-o cușcă, ci într-o colibă, fără căluș în gură, dar, oricum, bine legat cu fibre de palmier. Cunoaștem rezistența acestor fibre.

Dacă apariția uriașilor conduși de bărbos ar fi întârziat, poate că Mac Intyre ar fi fost transformat într-o jertfă adusă fluturelui de ivoriu…

Dar curând după revenirea noastră s-au ivit și uriașii. O ploaie de săgeți de piatră a întâmpinat apariția lor. N-am să descriu

amănuntele ciocnirii. Nici nu le-am putut reține în acea învălmășeală de făpturi inegale ca putere și dimensiune. Mă urmăresc însă uneori și acum strigătele de victorie interferate de urlete de durere.

Armele pigmeilor – săgețile de piatră, sulițele de lemn și un fel de ghioage de mărimea unui creion, cu o scăfârlie țepoasă – erau toate impregnate de o otravă extrem de puternică. Cel atins era cu neputință să scape. Firește, făpturile mătăhăloase constituiau o țintă sigură pentru armele otrăvite ale pigmeilor. Dar până a-și face otrava efectul, uriașii, struniți din vreme de bărbos și înarmați la rându-le cu niște ciomege noduroase, dădeau iama în mușuroiul pigmeilor. Cădeau cu zecile. Dar și uriașii începură să pice unul câte unul sub acțiunea otrăvii care afecta centrul vital.

Deodată un fum înecăcios și o căldură de flăcări ne învălui din toate părțile. Din ordinul bărbosului, colibele ardeau, cu excepția celei dreptunghiulare în care se afla Hue Kukulu, ajutoarele ei și cu mine. Din fericire, zilnica ploaie torențială, care n-a durat mai mult de câteva minute, puse capăt incendiului.

Atunci s-au petrecut câteva momente dramatice. Aversele puternice au creat o destindere, o cezură în ritmul fulgerător al masacrului reciproc. În această pauză, din coliba în care mă găseam am observat că Don Alvario și pilotul nostru luptau să-l imobilizeze pe bărbos pe care-l identificasem: era Johan. Motivul l-am aflat ulterior. Eram încredințați că bărbosul vrea să-mi facă de petrecanie și mie, și lor, la sfârșitul luptei, socotind că eu plănuisem întreaga desfășurare a faptelor, ca noi să rămânem stăpâni pe zăcămintele minerale. El îl ucisese și pe Dario, după ce îi furase planurile. Dar bărbosul, încă destul de voinic și de sprinten, reuși să le scape din mâini și alerga spre coliba în care mă aflam. În mână ținea una din sulițele otrăvite, culeasă din mâna unui pigmeu căzut. Drumul îi era deschis și păzit de trei dintre uriașii lui. Nu i-a fost greu să pătrundă în colibă, să mă descopere și să azvârle sulița otrăvită asupra mea. Dacă m-ar fi atins nu mai aveam scăpare. Dar, într-o fracțiune de secundă, Hue Kukulu, care în tot timpul ciocnirii rămăsese într-o rigiditate hieratică, având brațele ridicate deasupra capului, s-a smuls din neclintire și m-a apărat ca o pavăză. Sulița i-a sfâșiat carnea. Între timp, pigmeii din jurul colibei dreptunghiulare, care

constituiau un fel de gardă personală a lui Hue Kukulu, au izbutit să înlăture uriașii și să-l ucidă pe bărbos. Crispat de durere, fiindcă armele pigmeilor l-au sfârtecat pur și simplu, înainte de a pieri a răcnit:

— Păcat! Puteam să fiu cel mai bogat om din lume!

Dar otrava pătrunsă în trupul lui Hue Kukulu începea să-și producă efectul. După ce și-a reluat rigiditatea ei hieratică, m-a privit îndelung, așa cum mă mai privise în clipele când hotărâse să pornim înapoi din tabăra pustie a uriașilor. Acum ploaia torențială abia încetase. Freamătul pădurii renăștea.

Ciocnirea nu-și reluase încă intensitatea care avea să ducă la exterminarea aproape totală a uriașilor și piticilor. Soarele amiezii își risipea pulberea de nisip și către el se înălța coloana albă de fum din ceaunul de piatră. Atunci, nu știu de unde, nu știu cum, a reapărut minunea pădurii africane ecuatoriale: fluturele de ivoriu. S-a așezat chiar în imediata mea apropiere și… n-am putut să rezist. Am întins mâna să-l culeg ca pe o floare rară. Dar în clipa când degetele mele i-au prins cu destulă gingășie aripile, acestea s-au prefăcut în pulbere… Și tot în aceeași clipă Hue Kukulu s-a prăbușit moartă la picioarele mele.

Nu vreau să fac nicio legătură misterioasă între aceste două întâmplări. Nici nu poate fi vreuna. Sunt destule elemente care pot duce la excelente și concludente explicații științifice. Dar trebuie să mărturisesc, cu toată sinceritatea, că această coincidență m-a tulburat profund. Mai departe nu știu ce s-a mai petrecut. O nouă și cea mai violentă criză de friguri specifice m-a transpus într-o stare vecină cu moartea. N-am mai știut nimic din ce este în jurul meu, cufundându-mă vertiginos într-un abis fără sfârșit.

Când m-am trezit, mă aflam într-o încăpere albă, cu surori albe, cu chipuri albe, cu mâini albe, aproape imateriale în ocrotirea, în alinarea suferințelor mele. Iar prima figură pe care am recunoscut-o la ridicarea mea din chinuri a fost aceea a doctorului Mac Intyre.

— Hm, Grigore, Grigore, uite ce-ai pățit dacă mi-ai ascuns că ești bolnav de friguri… A trebuit să te internez în spital.

Treptat mi-au revenit în minte o serie de întâmplări din cele pe care le-am istorisit aici. Ele s-au închegat într-o formă mai mult sau mai puțin coerentă. Întâmplări extraordinare, cu crocodili, pigmei, uriași, bărboși și un fluture de ivoriu. Ce este

adevărat din toate acestea? Sunt realități, trăite, ori pur și simplu romanul furtunos, iscat de o imaginație încinsă de friguri? Hue Kukulu, această regină a pădurii africane, a existat oare? Nu știu… Nu știu…

Și totuși Mac Intyre a fost acela care acum câteva zile mi-a adus o cutiuță de bachelită.

— Ce e-n cutiuța aceasta? l-am întrebat.

— E ceea ce am găsit între degetele tale, atunci când ai căzut bolnav.

Am deschis cutiuța. Înăuntru se afla o pulbere fină, fină…

Erau aripile fluturelui de ivoriu…